

819.073

OSZK

Digitized by Google

M A E L F E R E N C

**MÁSODIK ÜNNEPI
SZAVALÓKÖNYV**

NYOMTA A „GLORIA” KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET CLUJ
STR. I. G. DUCA 8.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

100. ÉVFOLYAM 1900. ÉVI 6. SZÁM
1. FÜZET

OSZK

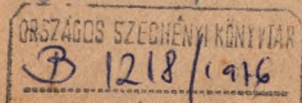
M A E L F E R E N C

MÁSODIK ÜNNEPI SZAVALÓKÖNYV

Antal Hórnai.

NYOMTA A „GLORIA“ KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET CLUJ
STR. I. G. DUCA 8.

819. 073

A VERS.

*Ne olvass engem, ha jóllakott
Elégültség vesz körül.
Én az emésztést nem segítem elő.*

*Ne olvass engem, ha unatkozva
Várod a percek lassu cammogását.
Nem vagyok unaloműző.*

*Ne olvass engem, ha életharc
Pattanásig feszíti izmod
S verekszel mindenkivel
Falat kenyérért s pörölsz
Azokkal, kik ma föléd kerültek.
Nem vagyok uszító véreb.*

*Ha fáradt vagy és úgy érzed,
Minden és mindenki elhagyott.
Nincs barátod, kivel megosztanád
Egyedülvalóságod hosszú percét,
Mosolyognál valakire,
Zokognál valaki előtt,
Kinyújtánád valakiért kezed,
De nincs körülötted senki... senki...
Akkor olvass el engem
És én, a vers, átölellek
S megcsókolom a lelkedet . . .*

SZENT ANTAL PALÁSTJA

Vén klastrom bojtives folyosóján
Néma csendtől búcsuzik a nap.
Leszálló alkony küldözget, kerget
Tétován cammogó árnyakat.

Nyílik a porta s fáradtan lép a
Hűs falak közé Antal atya.
Lelkeket mentő munkájában nincs
Pihenő perce, pillanatja.

Amint szűk cellája felé halad,
Ijedt testvérke áll elébe :
„Atyám, siess, jaj Marián testvér
Kínokban fetreng... vége... vége.

A sátán kísérti napok óta.
Nem a teste, a lelke beteg.
Igy beszél hozzá a gonosz lélek :
Enyém már...viszem a lelkedet.

S Marián testvér, jaj szörnyű nézni,
Nem bírta lefogni két karom,
Felugrik ágyában s egyre sikong :
Sátán . . . a lelkeket nem adom !

A kicsi testvér remegve hallgat.
Antal atya így szól hozzája :
Sátántól félni, ki hallott ilyet ?
Testvér ne légy ily gyöngé, gyáva.

Ne félj, sem rajtad, sem senki másan
Nincsen hatalma a gonosznak.

Az ördög csak azokat viszi el,
Akik neki felkinálkoznak.

És Antal atya a cellába lép,
Hol a beteg síkoltoz épen.
Föléje hajlik, nevén szólítja :
Nos Marián, mi baj testvérem?

Óh Atyám segíts, nyögi kinzottan
S mint a fuldokló kapkod felé ;
Szegény testvérem, látom, hogy
(szenvedsz,
Ne csüggedj, a lélek Istené . . .

Leveszi válláról bő palástját
És betakarja, mint gyermeket,
Csitul a láz s lecsillapodnak
A végsőkig feszült idegek.

Köszönöm atyám, te áldott, te szent,
Buggyan beteg ajkán a hála.
S a klastrom boltíves folyosóján
Egy késett napsugár glóriát font
Antal atyának homlokára . . .

MARBURGI KÖVETJÁRÁS

Szegényes szobácska, imásajku csend,
Fényes vendéget ide nem várnak,
Ajtaja elé nyomorgó emberek
Koldus kézzel kéregetni járnak.

Eljön a beteg is undok sebével,
Zárt ajtókra itt soha sem talál.
Sikoltó panaszra kopott ruhában
A tártszívű jószág asszonya vár.

De ajtó nyílik s pompás uri dáma
Magabizó önteltséggel lép be
S a pergő rokka mellé telepedve
Belefog a mézédés beszédbe.

Erzsébetem, bátyád, Bamberg püspöke
Üdvöd, áldást küld általam neked
És izeni: örülj, ne bánkódj többé,
Sorsod csíllaga kifényesedett.

Nagy úri ifjak, grófok és hercegek
Vetélkednek szíved birásáért,
Arcod rózsái még nem hervadtak el,
Bárha sok méltatlan megbántás ért.

Husz évvel még csak az élet küszöbén
Lerogyni, Erzsébet, ne légy gyáva,
Nézd, a gyönyörös élet habzó kelyhét
Örömborával feléd kínálja.

Nem felelsz, hallgatsz, tán még több
(a vágyad?)
Halld hát, mitől szíved is megreszket:
Második Frigyes a nagy császár óhaját
Hitvesül s epedve kéri kezéd.

Nemes hölgy, sajnálom fáradságodat,
Ajánlatod valóban kedvező,
De van már jegyesem, mondd el
(bátyámnak,
A kereszten érettünk szenvedő . . .

Szegényes szobácska imás csendjében
Az ajtón valaki ismét kopog,
Erzsébet asszony szemében fény villan,
Szívében elfojtott érzés dobog.

Én második András küldöttje vagyok,
Magyar hon fia, Bánffy a nevem,
Thüringiai Lajos úr özvegyét,
Felséges uram lányát keresem.

S a kopott ruhás nő a rokka mellől
Halkan válaszol: én vagyok, uram.
Bánffy gróf nem hisz tulajdon fülének,
Királylányt látni e nyomorultban.

Eljutott atyádhoz kegyetlen sorsod,
Megalázásod szomorú híre,
Könnyekre fakadtanküldött, hogy jöjjenek
Menekvést hozón hogy jöjjenek ide.

Királyi háza nyitva áll előtted,
Országunk népe hűn szeretve vár,
Királyi asszony, jöjj vissza hazádba,
Békétlen szíved ott nyugtot talál.

És szól Erzsébet, hangja ezüst csengő,
Jó uram, én mégis itt maradok.
Mondd meg Atyámnak, hiányt nem
(szenvedek,
Senki se bánt, hidd el, boldog vagyok.

Mondd meg, hogy szeretem őt és a népét,
Kies országa drága hely nekem,
Imádságomban érdemtelen szívvel
Róluk mindennap megemlékezem.

Átszellemülten fölmagaslik lénye,
Fején a szép lélek glóriája,
Érzi a gróf, hogy messzibb útra készül,
Királyibb atyához, örök országba
Második Andrásnak szent leánya.

Ottan áll a búcsus templom-kertben
Mint a megkövült szelid alázat.

(Gögös fejet ő ma mily kevesen,
És ő milyen kevészer aláznak).

Pénzéhes kornak szent szegénységet
Prédikál szobor-lelkével ma is.

(Ugyan, ki hallgat meg ily beszédet,
Elkelne Dárius aranya is).

S néz reánk szánón, poklos betegekre:
Csontjainkon a hús lassan rohad.

(Ő az, ki ma is gennyes sebünkre
Kő-ajkával gyógyító csókot ad).

Ő hirdet nagy, szent testvériséget,
Hogy egymásra leljen úr és szolga.

(Ma másként hirdetnek közösséget
Vörös Mekszikó, Madrid és Moszkva.)

Ő volt, kit Krisztus Alverna hegyén
Szent sebhelyeivel ékesített.

(Szobra felé pár duhajos legény
Emlékgyalázón követ röpített.)

Röpült a kő s a Szent szelid arcán
Tátongó, vértelen sebet vágott.

(Franceszko élete nehéz harcán
Ennél több kódobást is kiállott.)

A szobor áll csonkán, sebesülten,
Ajkával Urának áldást rebeg.

(Egy madárka a halk szürkületben
Vállára száll és zsoltárt csicsereg.)

Nem kellett templom, nem kellett Isten,
Szétrombolták az oltárokat.
Felhasogatták a képek vásznát
És porrátörték a szobrokat.

Aranyat, ezüstöt elkezeltek
A vodkaszagu Lenin fiúk,
S röhögve kergették ki házából
A töviskoronás ácsfiút.

A templomhajóból kaszinó lett,
Tömjén helyett pipafüst kélelt,
Imakönyv helyett kártyalapokat
Szorongattak a víg legények.

Imás fohász helyett trágár szavak
Röpködtek a szent falak között,
Ahonnan az áhitat — úgy látszik —
Örökre máshová költözött.

De valamiről megfeledkeztek,
Nem láttak benne nagy értéket :
Az örökmécs régi helyén függött
És éjjel, nappal mindig égett.

Az olaj belőle ki nem fogyott,
S használt helyére új bél került,
Erőtlen, halovány, gyér világa
Csillárfény tengerébe merült.

Hagyták, nem sokat törődtek vele,
A rött lángocska kinek ártna ?
Pedig hirdette vértanubátran,
Hogy itten állt az Isten háza.

Hogy Istent megölni, nem, nem lehet,
Hogy Isten nem halt meg. Isten él . . .

Hogy Isten ellen hadat viselni
Gaz munka s jutalma ördögber.

Templomot, oltárt lerombolhatnak,
Ember ereje gyarló, véges,
De milliók lelkében él a láng:
Milliók lelke örökmécses...

LÉLEKÉBREDÉS

Fejét a kőfalhoz szorította,
Húse — mint anyakéz — jól esett.
A város aludt... és szánakozva
Néztek le rá a csillagszemek.

Néptelen uccán a villanyégők
Sápadó fénylístet szitáltak.
Egy kislány virágos ablakánál
Halk szerenádot muzsikáltak.

A férfi sóhajtott... vége lenne...
S szeme végig síklott a vizen.
Egy loccsanás és semmivé fajna
És nem is keresné senkisémet.

A víz majd valahol partra vetné
S eltemetnék ismeretlenül,
Nem vonszolná tovább életterhét
Holtfáradt-senkitlen egyedül.

A föld magához ölelné lágyan,
Hallga, rögszive mesét dobog,
S elfeledné, hogy reggeltől estig
Kergette hajszás életrobot.

Feledné, hogy csalódott mindenben...
Hej, míg a zsebe pénzt csörgetett,

Körülrajongták, majd megdobálták,
Elkergették, mint kóbor ebet.

És feledné a leghütlenebbet :
Akiért élt, küzködött, fáradt,
Kiért minden reggel új erővel
Ostromolt száz boldogságvárat.

S mikor felkomorlott a nincs, a nő
Könnyü kacajjal odébbállott...
...A férfit kerítő susogással
Hívták az örvénylő hullámok.

Indult... hívták a fekete habok,
Nincs messze, néhány lépés csupán,
Robot, csalódás, keserűség, mind
Mind elcsúsznak azután.

Ment... ment... de a folyó hová tűnt el?
Az ímént még itten csobogott.
Futott lihegve — álmos-unottan
Bámulták az öreg hársorok.

Rohant, mint aki esztét veszítette.
Hol lehet? Az utat se látta.
Mindegy, csak a folyót elérni!
És rázuhant egy körakásra...

...Reggel madárcsicsergésre ébredt,
Virágok mosolygtak feléje
S a galambbúgos kapun belépett
Alverna szent, lélekkertjébe.

Templom... oltárán piros Jézusszív,
Mintha szólna: Az Élet vagyok,
Odébb Lurdnak hófehér Asszonya,
Fején csillagkorona ragyog.

Zokogva hullott térdre. Lelkében
Halkult a kín, elcsúszott a harc

És fölötte a selymes kék égen,
Mint biztató csodás angyalarc,

Derüs vidáman rámosolygott
Alverna drága, csüggedt lelkeket
Csókkal ébresztő, szent hajnala.

SÓLYMÁRI BÁNYÁSZOK.

Vidáman mentek a földmélybe le,
Törték, vágták a szén-erecskét,
Ajuk mégcsak ímént pergette a
Bányász-köszöntő: Jó szerencsét!

Dolgoztak, izmuk feszült keményen,
A szén már halomba gyűlgetett,
Fent a nép templomí áhitattal
Péter és Pál napot ünnepelt.

„A két apostol nem rója bűnül
Bizton, hogy templomba nem megyünk.
Hisz otthon ma is kenyérre valót
Vár az asszonyunk, a gyermekünk.“

És a munka folyt tovább serényen,
De egyszercsak jaj... e zaj mi volt?
Tizenegy ajakról a rémület
Kétségbeesetten felsíkkolt:

— A bánya beomlott, hé, emberek,
Nincsen már sehol tenyérvényi rés...
Tizenegy bányász mind menekülne,
De semerre sincsen menekvés.

Mécsek halvány fénye nem világít,
Vak éj sötétje borult rájuk,

Térdig erő iszapban ernyedten
Tapos még néhányat a lábuk.

Egyikük halkán így szól: Testvérek,
Szálig elveszünk, közel a vég,
Isten szép napját nem látjuk többé,
Ha csodát nem tesz velünk az ég.

Tegyünk mindnyájan szent fogadást itt.
Hogy megszenteljük az ünnepet,
Ha az irgalom megmentő keze
Kis otthonunkba visszavezet.

Tizenegy bányász szívéből feltört
A legkönyörgőbb esdő ima:
Ne legyen ez az éjszakánk örök
S e bánya éltünk kora sirja.

A gyermekért, hitvesért kegyelmezz
Nekünk, te legnagyobb Hatalom...
S időtlen időnek tűnt a négy nap,
Mig kopogtak a bányafalon.

Kopogott egy, tiz, száz csákányütés,
Keresik őket onnan felül,
Élünk — síkolt a tizenegy bányász
S gyöngéd hitveskarokba omlottak
Sápadtan, eszméletlenül...

KARÁCSONY GRECCIOBAN

Aludt az erdő... csak a csillagok
Emlékeztek csillagtestvérré,
Mely fényét útjelzőn hintette szét
Bölcs királyokra, pásztornépre.

Aludt az erdő és mély álomba
Hulltak fásult, közönyös lelkek,

Nem hallották: az angyalok most is
Glóriás himnuszt énekeltek.

Aludt az erdő és békétlenség
Jármát nyögte a gögös ember.
Ember Istenhez, ember emberhez
Nem volt szikrányi szeretettel.

Aludt az erdő, sötétségtrónon
Búsan bóbiskolt a sápadt hold,
És a föld kinnal, bajjal, sóhajjal,
Utvesztőkkel üntig tele volt.

Aludt az erdő, de gyertyafény gyúlt,
Előbb egy, aztán husz, majd ötven,
És fáklyavivők üztek, kergettek
Éjsötétet alvó erdőben.

Ferenc testvérnek ötlött eszébe,
Hogy a barlangban jászol legyen,
Mostan született kicsi Jézussal
Szent, élő, igazi Betlehem.

És legyen ott a szelíd ökör is,
S mely hátán hordja majd, a szamár,
Hajléktalan, kiáltó szegénység,
Hova gyermekként ég ura száll.

Ébred az erdő és emberszívek
Jászlán Jézuska szendereg,
S Ferenc testvér boldog áhítattal
Énekelte: dicsőség, dicsőség,
Dicsőség, édes Uram, Neked ...

FERENC TESTVÉR IMÁDKOZIK

Imádkozik . . . s lehull róla
Cifra bársony lovagi öltözeke
És amiben koldusok járnak,
Durva darócot ölt a testére.

Imádkozik . . . és keze nyomán
Templomfalakká épülnek a kövek,
Hogy Isten háza ne legyen rom,
Hanem oltár áldozattevőnek.

Imádkozik . . . s Bernát és a többi
Testvére lesz szent Krisztus-követésben.
Százan, ezren mennek utána
Darócrushában, koldusszegényen.

Imádkozik . . . és áhitattal
Telnek meg Umbriában erdők-mezők,
Meghunyaszkodnak a gazdagok
És fölujjonganak az éhezők.

Imádkozik . . . és megszelídül
A gubbiói farkas vérre szomja.
Főpap s várúr haragja oszlik,
Békejobbukat egymásba vonja.

Imádkozik . . . s lélekvirágok
Üde szirma égremosolygón virul
Scífi Klárának aranyhaja,
Fejének drága éke, porbahull.

Imádkozik . . . és népek ezre
A lemondó, ferences életre kész,
Egymás baját, sorsát átérzőn
Alamízsnát ad a testvéri kéz.

Imádkozik . . . s Alverna hegyén
Tűzpiros, lángoló fényesség támad,

S krisztusi golgotás sebeket
Tépnek fel ölelő szeráfszárnyak.

Imádkozik . . . és haláltestvér
Szól hozzá: „Jöjj, az örök fény ura vár!”
Imás ajaka lecsukódik
S míg lelke a végtelenségbe száll,

Felzokognak az erdők, mezők,
Virágok, madarak, s minden ami él:
Nincs már imádkozó testvérünk,
Ki éjnap szívével irgalmat esdve
Igy imádkozna mindenkiért:
Isten, légy mindenki áldott mindene . . .

SZENT ERZSÉBET TE DEUMA

Uram, huszonnégyszáz évvel ezelőtt
hogy legyek vidám gyerek, viruló hajadon,
hűséges hitves,
példás anya,
gyászba hullt özvegy
huszonnégyszáz évvel ezelőtt.
S ezelőtt aranykoronát, hermelinpalástot,
vagyont, pénzt, csillogó ékszereket,
intésre váró szolgálókat.
És én mégsem ezt köszönöm, Uram.
Nem kincsesdobozt kezedért dicsérlek, áldlak,
hanem hogy gyermeked lehettem
s játékom imádság volt.
Lélekszép hajadon lehettem,
kiből erények illata áradt.
Hűséges hitvestársa lehettem
annak, kit számomra Te rendeltél.
Özvegy lehettem, hogy arája legyek
az égi Jegyesnek.
Dicsérlek, Uram és áldlak

a vércsíkot verő szegeskorbácsért,
a vezeklő övért, mellyel őriztem
testem líliomtisztaságát,
Légy áldott, Uram, a méltatlan bántásokért,
a besugó szavak hazug vádjaiért,
az irigyek és szemforgatók cselvetéseiert, kiüzöttségemért,
karácsonyészakájám didergő otthontalanságáért,
az emberfeletti szenvedésért,
melyet azért adtál nekem, mert szeretted
s akartad, hogy én is szeresselek.
Dicsérlek, Uram és áldlak,
hogy rámbiztad szükölködők gondját,
éhezők falatját, mezítelenek ruháit,
hogy elvezetted hozzám a szenvedőket,
a betegeteket, az elaggottakat,
hogy vigaszt nyujthattam csüggedteknek,
hogy a jószág asszonya lehettem.
Áldott légy Uram.
Áldlak Uram a csodák kegyéért,
hogy rózsává nyílt a friss kenyér
a könyörület kosarában.
Hogy szenvedő arcáról Krisztus-vonás
sugárzott kétkedő szemek elé.
Áldott légy Uram a szent szegénység
ruhájáért, királyi lelkek palástja ez.
Neved áldom és dicsérem Uram,
mert kiszakítottál a föld nyögéből
s bizonyosságot adtál velem,
hogy Téged szeretni a legnagyobb öröm,
érted szenvedni a legnagyobb boldogság,
benned meghalni örök élet,
ki voltál mindig és leszel örökkön
örökké élő mindenség Ura

SZEGÉNYSEG ÚRNŐ PROLÓGJA

Testvér, nem hallod ?
Reng a föld, reszketnek a csillagok,
Borzongnak a hegyek, sírnak a fák,
Sikoltanak a halálmadarak,
S a völgyek mélyén ájult virágok
Ajka már nem esd le több irgalmat.

Testvér, nem látod ?
A jelzők mind tilosra állanak,
A vizek hátán vértajték zubog.
Tűzcsóvák szíkrái rajzanak.
Égnek, lángolnak békés háztetők,
Üszkösödnek hófehér falak.

Testvér, nem tudod,
Hogy nem lesz több ármentő Ararát,
Nem lesz több parancsosztó Sínahegy,
Nem lesz több megváltó Golgota ?
Csak ítélet lesz, másíthatatlan,
Tűzesős, végső istenítélet.

Te csak markolod kapzsi két kézzel
Növények termését, állatok húsát,
Hegyek ércét, mindegy, hogy mit ;
Az útszéli kő is kincs neked,
Csak másnak ne jusson.
Más éhezhet, csak te légy jóllakott,
Más zokoghat, csak te légy mosolygó,
Más járhat foltok feltja rongyokban,
Csak a te ruhád legyen suhogós selyem.
Más fázhat, csak a te kályhádban
Lobogjon melegárasztó hasábfa.

Szegény testvérem, te nem művésze,
Kontára vagy csupán az életnek.
Szánlak s fellebbentem multak fátylát.
Nézd a koldusnál koldusabbat,
A hajléktalant, a kopottruhást,
Zsebében nem csörgött arany-ezüst,
De arany volt a világölelő szíve,
Leprasebeket csókos szája,
Lelkéből áradt a béke, jóság,
Szenvedőn is himnusz énekelt.
S mikor elindult az örök fény felé,
Zsongott a föld, ujjongtak a csillagok,
Glóriáztak a hegyek, hozsannáztak a fák,
Csicseregtek a dalos madarak
S a völgyek mélyén líliomok ajka
Köszöntötte Krisztus Testvérét...

KRISZTUS KIRÁLY

A szikla áll még s rajta Egyházad
Hosszu századok viharát legyűrte.
Keresztet pogány elorozhatott,
Hős keze ismét az oromra tűzte.

Ördögi felfang csűrte-csavarta,
Szavad igazát meg nem másította,
Ezerkilencszáz éves szent hitünk
Sötétben bolygásunk fénylő oszlopa.

Ezerkilencszáz év multával is
Hisszük Péterrel, hogy Isten fia vagy,
S emberré lettél, hogy bűneinkért
Megbántott Istennek váltságdíjat adj.

Hisszük, hogy a te országod örök
S a te uradnak nem lesz vége,
Hegy és völgy egyszer összeomolhat
S elsötétülhet napunk fényessége.

Népeket ítéld meg pusztulásra,
Új világokat teremthetsz semmiből,
Te tudod, miért nő a rét fűszála
S vénhedt fa törzsével mi lesz, ha kidől.

Kezedben tartasz multat, jövődöt,
És előtted nem marad fedve titok,
A féreg útját gonddal figyeled,
A gyöngét, erőtlent te bátorítod.

Árvának nincsen jobb Atyja nálad,
Te meggyógyítod a bénát, beteget,
A méltatlanul megbántottaknak
Panaszát elcsitítja vérző sebed.

Modern pogányok ökle hiába
Fenyegeti örök, csillagtrónodat,
Király vagy te és méltán megillet
Porig alázódó hála, hódolat.

Király vagy te s aki az emberek
Előtt töretlen hittel megvall téged,
Azt te is megvallod Atyád előtt
S fölhajnalodik rá az örök élet.

A TESTVÉR...

Más címe nincs. Ruhája szörccsuha.
Lábán zötyög a vánnyadt saru.
Arcán alázat, a szeme tüzel
S a lelke ferences dallamu.

Mindenre ráér, mindenütt ott van,
Munkaasztal is oltár neki,
Nem pénz, vagy hízog elismerés,
A lélek, a lelke kergeti.

A lélek, mely elindult s ment vakon,
Dobálhatták talján gyerkőcök.
Lélek, mely levetkőzte magáról
A léha, üres piperkőcöt.

Lélek, mely hosszú évszázakon át
Magasba lendült és lendített,
Lélek, mely ádáz, egymást gyilkoló
Embert emberrel kibékített.

Ő a nagy Koldus kicsi vigéce,
Hóna alatt a Béke, Jóság
Fehér betűi : éhesnek, étel,
Betegnek pedig jó orvosság.

Mindenütt ott van, mindenre ráér,
Nem kiabál, hangja halk, szelíd,
Hívja az élet nagy művészhöz
Béna sorsok elesettjeit.

Nincs semmije. S ha szőrcsuhájára
Gyerek-kéz sarat dob valahol,
Valakit keresőn égre néz fel
S a lelke örömhimnusz dalol...

AZ ÉN KERESZTEM

Az én keresztem nem mozdulatlan,
Szúrágta, korhadó fadarab,
Nem is merev fém, mely napsütésben
Csillog, de mégis hideg marad.

Az én keresztem élő valóság,
Tulontul nehéz életteher,
Mely a kövekkel kirakott uton,
Istenem, hányszor a földre ver.

Hányszor szíszeg a kísértés szava :
Balga, minek cípeled tovább,
Nem látod, hogy a bűnök kertjében
Örömvirágok nyílnak odább?

Kísértő szó visszapattan rólam,
Estemből fel-feltápáskodom
És életem nagy, nehéz keresztjét
Átölelve tovább vonszolom.

És a kereszt — érzem — visszaölel,
Bátorít, erőt ad, visz, vezet
S messziről, hol örök hajnal dereng
Krisztus tár fölém áldó kezét ...

JÉZUS A TENGEREN

Hajónkat, Péter, vízrelöktem
Parttalan idők tengerére.
Terád bizom a sajka sorsát.
Péter, vigyázz a kormánykerékre.

Századok, ezredek sodrában
A kijelölt irányt el ne feledd:
Vedd gondjaidba a nyájamat
És vezesd el hozzám a lelkeket.

El ne vesszen közülök egy se,
Tudom, hogy jönnek majd derült napok,
De jönnek hullámot kergető,
Földet rengető ádáz viharok.

De mi ez, Péter, te félsz, te sírsz
S szólasz: gyöngé a csónak, ember:
Én veled maradok mindörökké
Útmutató, szent kegyelemmel ...

KERESZTHORDOZÓK ÉNEKE

Sohasem volt talán még az élet
Ily kilátástalan, sötét,
Nem néztük bizalmatlanabbul
Jövünk titkot rejtő ködét.

Sohasem volt könnyünk fájóbb, égőbb,
Szükös kenyerünk szárazabb,
A ruhánk — újat miből vennénk —
Rólunk maholnap leszakad.

Testünk fáradt, a lelkünk ernyedt,
Gondunk igája túl nehéz,
Mindenki önbaján siránkoz,
Nincs, ki rajtunk segítne, kéz.

Süppedő uton botorkálunk,
Elcsüggedten, társtalanul.
Az ég is sötéten borul ránk
Fényt veszve, csillagtalanul.

Felsikolt bennünk az életvágy,
Valahová eljutni már,
Ahol virágosabb a tavasz
És meleget adóbb a nyár.

Ahol nem les ránk köröskörül
A könyörtelen rém, a nincs,
Ahol az aranyból a béke
Boldogsága kincsesebb kincs.

... A sűrű ködből, nézd csak testvér,
Az Úr útjelző fényt bocsát ...
Fölvesszük szótlán keresztünket
S megyünk bízva ismét tovább ...

ELAKADT A VILÁGSZEKÉR

ERDÉLY

Egyszer én is búcsuztam tőled,
Puhább fészekre, kenyérre vágytam.
Szállásadó hely, ringó vetés
(Ugy gondoltam)
Mindenütt akad a nagy világban.

Mindenütt kék a felhőtlen ég,
Máshol is nyílnak örömvirágok
S könnyű szívvel, kacajos szóval
(Mint aki senkit sem hagyott itten)
Mondottam neked Istenhozzádot.

Napokból hét, hetekből hónap,
Hónapokból esztendő gyűlgetett,
A munka ott is robotos volt
(Nem válogattam, mint itthon benne)
S a fészek és kenyér keményebb lett.

A lelkem szállt vissza legelébb,
Könnyesen omlott a szent rögökre,
Aztán megtörtén, elfáradtan
(Csalódott szívvel)
Visszakerültem ide örökre.

Itt az erdő szent titkot őriz,
Multról mesélnek a vén havasok,
Sziklatetőt hiába vernek
(Régóta verik)
Villámostorral ádáz viharok.

Itt fenyves zúg és patak csobog,
Csüggedő reményt biztat, fölemel.
Itt hordjam az ígát és e föld
(Mint édesanya álmos gyermekét)
Drága ölében pihentessen el...

Uram, a fecskének nem ígértél
Mennybéli örök üdvösséget,
S mégis minden rózsaszín hajnalon
Csicsergő ajkkal dicsér téged.

És többet a virágnak sem adtál
Arasznyi kurta földi létnél,
S mégis van-e imádkozóbb ajak
Virágok illatos kelyhénél?

Hegynek-völgynek mulását hirdetted,
Semmi sem örök, csak te magad,
Mégis a hegy-völgy szíve visszacseng,
Ha csendül a hajnali harang.

Jaj, csak az ember, kiért leszálltál
Égi magasból föld sarába,
Hogy baromi sorból fölemeljed
Lelki szépségek magasába,

Kiért szenvedtél, kiért meghaltál,
Kiért kihullt minden csöpp véred,
Az ember a föld undok saráért
Bárgyun, botorul megtagad téged...

Az ábécé legkisebb betűje ez.
 Egyetlen vonás, rajta pont csupán.
 Nyeszlett véznácskán, erőtllenül kullog
 A betűsorban társai után.
 Ezzel a semmi betűvel írják ma
 Széltében-hosszában Isten nevét.
 Neki apróka betű is elég.
 A Pénz nagy betűt érdemel,
 Az Én, az Élet, a Föld, az Ember,
 A Halál szintűgy nagybetűs urak.
 Nagy betűvel tiszteljük meg továbbá
 A Lángelmét, ki vérszegény verseket
 Círpel fülünkbe, ki rémregényekkel
 Borzaszt... A feltalálót, ki gépfegyvert,
 Tankot, mérges gázt adott kezünkbe,
 Hogy egymást halomra gyilkoljuk.
 De nagy betű illeti meg joggal
 Paprika Jancsit, Dummer Augusztot is.
 Csak Istennek nem jár ki nagy betű,
 Hisz ő az az együgyő kis öreg,
 Kinek szavára gyerek se hallgat.
 Kopott égtrónusán elaggottan ül
 S pipájából felhő-füstöt eregél...
 Más istennek hódol ma az ember:
 Tudásnak, Észnek, Akaratnak,
 És a mindenható, szent Aranynak.
 Kell a nagy betű a hatalmas Gépnek,
 Mindenki másnak, csak Istennek nem!
 Pedig, ha ez a trónfosztott, lekicsinyelt,
 Kisémmizett Isten csak egy pillanatra
 Levenné gondját a mindenségről,
 Csak egy pillanatra kiejtené kezéből
 Mindenek sorsát a kis í betűs Isten,
 Összeomlanának a hegyek-völgyek,
 Kiáradnának az óceánhullámok,
 A föld torka véres lángot hányna
 S egyetlen halálsíkyba fulna
 Minden élő... Ha Isten csak egyszer
 Megtagadná tébolyult gyermekét:
 A lázadó embert!

„VALLÁS NEM SZÁMIT“

Apróhirdetésben állt így, döbrentőn
Ez a háromszavas, egyszerű mondat.
Aki leírta, maga sem gondolt rá,
Hogy szörnyűbb igazságot nem is mondhat.
Aki leírta, nőt, asszonyt keresett,
Magához illőt hitves-élettársnak.
„Vallás nem számít“, csak pénz, pénze legyen.
Pénz nélkül nincs célja fészekrakásnak.
„Vallás nem számít“. Hívő vagy hitetlen,
Tűzímádó vagy buddhista — egyremegy.
Amit álmában is kívülről tudjon,
Ne tízparancs legyen, hanem egyszeregy.
„Vallás nem számít“. A vallás nem fontos.
Ócska cafrang, elúnt nyög, fölös teher,
Mult századba való ósdi figura
A templomba járó ájtatos ember.
Hit, erkölcs, lélek, mind üres fogalmak,
Isten csak madárijesztőnek való,
Hogy éhes verebeket elriasszon
S több zsákot töltsön a kapzsi arató.
Minden egyéb számít, csak a vallás nem.
Pénz minden és fő a jóllakott gyomor,
S mi, elvakultak, nem látjuk: Isten ver
S majdnem halottá fojt már a nyomor...

VONATON

Fapadokon útas-népek,
Egyik hallgat, más beszélget,
Némelyikre álom roskad.
Megy a vonat ... Megy a vonat ...

Jobb ruhájú, úribb-féle —
Kopott alak ül melléje

És a szóból szókat fonnak.
Megy a vonat... megy a vonat...

Anyáölet elúnt csöppség
Típegí a padok közét,
Mindent megnéz, megtapogat.
Megy a vonat... megy a vonat...

Bámul... ott a cifra néni,
Uzsonnázik... csöppke nézi
Narancsot is hogy bontogat,
Megy a vonat... megy a vonat...

Csücsörödik pici szája
Izes narancs-falatkára,
De csak szárazon kortyogat.
Megy a vonat... megy a vonat...

Kis kutya ül néni mellett,
Uzsonnához narancsszelet
Neki jár ki — kap is sokat.
Megy a vonat... megy a vonat...

Csöppke szemét könny lepi meg,
Anyáölbe visszatípeg.
Az sok könnyet elsímogat.
Megy a vonat... megy a vonat...

HOL VAGY TESTVÉREM?

Köszöntőül Dr. P. Imets Károlynak.

Uj fények hívtak, lidérci lángok,
Uj jelszó csengett, kábító szavak,
Uj ígéretföldet mutogattak,
Ahol nincsen jaj, nincs könny, csak mosoly,
Ahol nincs nyomor, csak kíncses bőség,
Ahol nincs úr, csak édes közösség,
Ahol nincs törvény, nincs tiltó parancs,
Nincs alázkodás, csak büszke én . . .
S te, testvérem, lassan elindultál
Uttalan utak meredekén.

Hitted, hogy hűsebb lesz ott a forrás,
Kékebb az ég és tűzesebb a nap,
Izesebb lesz a kenyérfalat,
Hitted, hogy a multat meg lehet tagadni,
Elszakadni kóbor gyermekként anyától,
Vissza se néztél az úthajlásról.
Hitted, hogy lehet hit nélkül élni,
Neked a harang üres kongás volt,
Neked zsolozsmánk zagyva zsongás volt,
Neked az imádság szájmozgás volt.

Neked testvértelen élet kellett
És eltévedtél a rengetegben.
Nem találsz kiutat semerre sem.
Tested tele undok. mély sebekkel,
Lelked (egykor szent, lélektemplom volt)
Most a vad viharban összeomolt.
Elvesztetted a célt, melyre törtél.
Örök kincset, melyet örököltél,
Nincs más, csak gyötrő társtalanságod,
Lidércfények orgiáit látod.

De valaki hív: hol vagy, testvérem?
Utánad megy és keresve keres,
Az ő lába is fölvérzett, sebes.
Ruhája durva szőr, üres kezű,

Koldusnál koldusabb, de testvéred . . .
Hallgasd csak, s szívedben új hit éled.
Hallgasd csak, ajkán az élet dala,
Száz fejű szörny felett diadala.
Szívében Krisztus-szeretetet lángol,
Béke és jószág cseng halk szavából.
Utánad megy, hív, hol vagy testvérem?
S mint tékozló fiú zokogsz megtérten . . .

BOSZORKÁNYKONYHA

Főzik, kavarják az óriás üstöt,
Benne keserőségek leve forr,
Benne kenyértelenség könnye forr
És alatta gyűlölet tüztét zítják.

Hirdetik, jó orvosság lesz belőle
Vad kinjában fetrengő világnak
S az elócskult eszmerab világnak
Visszatér majd ősember egészsége.

Megszabadul a vallás béklyóitól,
A legnagyobb zsarnoktól: Istentől.
Az emberek alkotta Istentől,
Ki csak a papoké, a gazdagoké.

Megszabadul templomcsend lidércétől,
Nem rémiti kongó-bongó harang,
Vésztsíkkoltó harang, halálharang
Nem csengi túl mámorok muzsikáját.

E csodaszertől szabad lesz az ember,
Mint tiszta légben röppenő madár,
Mint a fészket oda rakó madár,
Ahol legjobban mosolyg rá az élet.

És főznek, kavarnak óriás üstöt,
Benne keserúségek leve forr,
Benne kenyértelenség könnye forr,
Alatta vak gyűlölet tűzét szitják.

De arra nem gondolnak a boszorkányok,
Hogy egyszer tűzfojtó vihar jöhet,
Hogy egyszer üstborító kéz jöhet,
Hogy egyszer igazságtevés jöhet
És Istennek hálahimnusz zeng
A halálra kínzott emberkórus . . .

A BÉKÉTLENKEDŐKNEK IZENEM..

A nyügösök, a békétlenkedők
Igy siránkoznak :
Gépkorszak rabjai, mire jutottatok ?
Hoztátok az áram vakító fényt,
Távolok vasszörnyetegét, a vasutat,
A fürge autót, a karcsu repülőgépet —
És mégsem lettünk boldogabbak.
Rádióztok és a távolbalátás
Titkának burkát feszegetitek,
Világűrben emkerlakta bolygók
Után kutattok —
És mégsem lettünk boldogabbak.
Hoztátok a betegségcsírák szérumát,
Romlott vérünk helyett friss vért
Ömlesztetek belénk,
Testünket átvilágítjátok és megfiatalítjátok
Az öregedőt —
És mégsem lettünk boldogabbak,
Igy siránkoznak
A nyügösök, a békétlenkedők.

Én mégis azt mondom: egy lépéssel
Közelebb vagyunk a boldogsághoz.
Az áram vakító fénye kell nekem,
Reggeltől éjszakáig mellette dolgozom . . .

Valakit várok? Szeretném, ha vasuton,
Autón, repülőgépen, csak jönne, jönne...
Otthon kedvesem kezét fogom. Rádiózunk.
Fülünkbe cseng egy régi, szent dal...
Az ürben, ki tudja, nem laknak-e valahol
Élő, boldog embertestvérek?...
Akit szeretek, itthagyni készül. Rémület
Döbben rám: Mantsétek meg — könyörgöm
És föltépem ingem ujját
És a kés alá nyujtom karomat,
Hogy vérem elhaló testébe ömöljön
S az élet szívébe visszadobban...

Ne békétlenkedjete tehát.
Hacsak egy lépéssel is,
Közelebb vagyunk a boldogsághoz...

A GYERMEK IMÁJA

Minket az élet bús vándorait
Fásulttá tett a sok csalódás,
Szívünkben megfogyatkozott a hit,
S szavunk örökös panaszkodás.

Vétkes magunkat nagyon szeretjük,
Jobban mint Istent, embertársat,
A mi imánk — bárhogy esdeklünk —
Meghallgatásra nem találhat.

A mi kezünkön áruló vérfolt,
Lelkünket könny és jaj égeti,
Fölöttünk felhőkbe borult égbolt
Vak éj sötétjét teregeti.

De fonjuk össze a gyermek kezét,
Ha szétterül az alkony szárnya,
És tanítsuk meg a gyermek ajkát
A régi, régi imádságra.

Ha gyermekszívből fakad a fohász
Haragvó égre bocsánatért,
Isten irgalmaz, kegyelmez nekünk
S megáld az ártatlan gyermekért...

A CSILLAGPÁLYA

Ember, nekünk is úgy adatott,
Miként a csillagok ezrinek:
Kimért pályát végtelen űrben
Alkotó terv szerint tenni meg.

Lelkünkkel pontosan keringni
Életadó Istennap körül,
Nem félni minden pillanatban,
Hogy világok rendje összedül.

Forní izzani lángolással,
Fölfogni áldott, szent sugarat,
Kalászt teremni jószágmagból
S szeretetgyümölcsös ágakat.

Nem lázadozni s nem keresni
Gyönyörtadóbb tanyát az űrben,
Mi mégsem futunk csillagpályán
Isten tűzében fölhevülten.

Bolygó lelkünk örök telében
Botorkálunk naptalan napon:
Fázunk, didergünk, sóhajtozunk
És megtagadjuk Istent vakon.

Pedig nekünk is úgy adatott,
Miként a csillagok ezrinek:
Salakon fölülelemelkedve
Istennapot közelíteni meg.

Izzani, égni mi nem tudunk,
Lelkünk lángja nem lobog égig,
...Törpeségünket a csillagok
Szánó, hideg mosollyal nézik...

ELAKADT A VILÁGSZEKÉR

Nincstelenség országutján
Nincsen munka, nincsenkenyér,
Nincsenjövő kátyujában
Elakadt a világszekér...

Ugy elakadt, hogy nem mozdul
Elé, hátra semmerre sem,
Tologatnák kézerővel,
Észerővel keservesen.

Vonogatnák embertudás
Motorával nagy botorul,
De a szekér, világszekér
A kátyuban meg se mozdul.

Serkentenék új eszmékkal,
Törnek elé utat, ujat,
Lázas aggyal, mohó kedvvel
Forgatják a szekérrúdat.

Vélik, sok rajt tán a terű,
Ledobálnak róla mindent:
Szent képeket, szent szobrokat,
Templomokat, oltárt, Istent.

De a szekér meg se moccan,
Konok daccal áll a helyén,
Hiába ló, sűrög-forog
Körötte sok izmos legény.

Hiába zúg, jajveszékel
Világszekér bomlott népe,
Hiába fog megváltó, nagy,
Új terveket a szekérbe.

A kátyuban veszteg marad
Eszkendőről esztendőre

Embermilliók léte, sorsa,
Títokarcu jövődje.

S Valaki szól halkan, szánón :
Fogjátok ki a gögtáltost
És kössetek a rúd mellé
Élő hitet, imádságost,

Igazságot, becsületet,
Amennyi csak oda elfér,
Meglátjátok, hogy kímőzdu
A gonoszság kátyujából
És emberibb élet felé
Elíndul a világszekér..

IBIKE...

Tíz éves, negyedik elemista,
Jól tanul, dicséri a nővér,
Nagy titkokra nyíló szeme tiszta,
S a lelke, mint hópihe, fehér.

Még nincs az egy üdvözítő hiten,
De szentelt vízzel hinti magát.
S a Szent Szűz oltára előtt térden
Szemelgeti gyöngyolvasóját.

Gyónószékbe is gyakran betérdel,
Leráz magáról bűnporszemet.
S rajongó gyermeki epedéssel
Vár... vár az áldozó rács megett.

És könnycsepp reszket tiszta szemében:
Szíve nem lehet Szentség háza,
Hiába kristály-tiszta e hajlék,
Nem tér be hozzá ég királya.

Szemében csillogó könnycsepp reszket,
De síró szemmel is látja jól,
Hogy aki hívta a kisdedekeket,
Jézuska hozzá is lehajol.

Meg se kérdezi tőle ridegen,
Mi a vallásod papiroson,
Csak azt kérdi: szeretsz-e gyermekem?
S Ibike szívébe beoson...

A NÁSZAJÁNDÉK...

Eddig könnyű volt ajándékoznom,
Földi nászt kötött a többi öt.
A hatodik égi nászra készül,
Krisztus-ara lesz a kis jelölt.

Neki nem kell ékes arany-ezüst,
Szíkrázó kő, csillogó ékszer.
Ő beéri élete végéig
Krisztus egyszerű keresztiével.

Az ő lakása nem lesz zsúrterem,
Sóhajos kicsi betegszoba,
Hol orvosság lesz simító keze,
Halk szava, biztató mosolya.

Ápolni vajudó életeket,
Szenvedők közt szívet osztani,
És elfáradt, költöző lelkekért
Könyörgő imákat mondani.

Nővérke hugom, nászajándéku
Értékesebbet nem adhatok,
Mikor a mennyegzős szent oltáron
A gyertyák fénye mind felragyog.

Fölbúg az orgona ünnepien
S homlokodra hull fehér fátyol,
Csokrot kötök, örökzöldet, szépet
Illatozó lélekvirágból.

A távolban is ott leszek veled
S ahogy nővérke hugom kérted,
Hogy mindig erős, bátor, hős legyél,
Krisztus-ara, imádkozom érted...

FECSKEANYA

Kísasszony napkor tölünk is elment
Telelő útra fecskecsalád,
Üres fészkeket boldogan nézem,
Ők nem szenvedik a tél fagyát.

Ha én nem, ők mégis elmehetnek,
Hol hideg a csontig nem harap,
S déli tanyán új fecskepár hord
Új fészekbe száraz galyakat.

Egy hét telt el, udvarunk csöndjét
Fölverte riadt szárnycsattogás,
Fecskénk jött vissza — tolult ajkamra
Az önkéntelen csodálkozás.

Néhányszor körülrepülte fészket,
Mintha sirna csípogó szája,
Elhagyott fészkeben fiókáját
Kereste tán, de nem találta.

Fecskefiókot a hosszú úton
Nem bírta szárnya, jaj, hova tűnt,
Mégegyszer körülcsípogta fészket
A fecskeanya és elröpült...

TALÁLKOZUNK...

Téli uccán délharangszó kondul.
Gyerekhad jön, zsívajg a lárma,
Járda jegén hahózza csicsonkáz
S nagyokat puffan hólapdája.
Jaj annak, ki lusta, fázós, félénk,
Kifog rajta a vidám sereg
S a gyáva társ már csak arra eszmél,
Hogy a puha hóban hempereg.

Majd a jelszó szájról-szájra ugrál:
Fiúk, délután a szánkaútnál
Találkozunk!

Téli utcán estharangszó kondul.
Nincsbefáradt emberek járnak,
Koldusfarsang a szívük mélyén gyújt,
Gyujtogat kicsi vágylámpákat.
És lassan apró tervek születnek
Hajnaltérő maskarabálra,
Felülni a régesrégén várt
Örömök drága vonatára.
S vidáman villan össze a szemük:
Ugyebár ma este együtt leszünk,
Találkozunk, találkozunk...

Téli uccán halk harangszó kondul,
Halottas kocsí után megyek,
Minden lépés a bús temetőhöz
Egy nyitott sírhoz visz közelebb.
Ez hát a vég? A sír mély ölében
Ami élt az minden elporlad?
És, akit ma még nagyon szeretünk,
Könnyen elfelejthetjük holnap?
Ne lenne tovább? Az nem, nem lehet.
És a harangok csengőszavával
Üzen nekem, akit temetnek:
Örök tavasz... örök tavasz...
Bíbor hajnalán... bíbor hajnalán...
Találkozunk, találkozunk, találkozunk...

RÁDIÓ-JEGYZETEK

I.

PONTOS IDŐJELZÉS:

Következik tizenkét óra . . .
A világnyomor tizenkettedik órája.
Munkátlan kezek, pénztelen zsebek,
Semmitlen milliók tizenkettedik órája.
Az embertelen önzés, hörcsőgharácsolás,
Testvértagadás tizenkettedik órája,
Midőn a panaszok átokká durvulnak
És megremegnek a páncélszekrények
Aranyrudjai . . . Vigyázzatok,
A tizenkettedik óra következik . . .

IDŐJARÁS JELENTÉS:

Élettavunkra jégkéreg fagyott
S mi elfásult barlanglakók lettünk.
Olykor kitámolygunk s értelmetlenül
Bámulunk átláthatatlan ködbe.
Az ég szürke felhőrongyaira,
Véget nem érő hőmezőkre.
Tenyérnyi zöld sehol,
Sápadt hóvirág sehol,
Kacagó napsugár sehol.
Mindenütt csak a jég bílincse.
S kérjük: meddig tart ez a kegyetlen,
Könyörtelen tél?
Hol vagytok, hol késtek keményöklű
Napcsókos, szent Jégtörő Mátyások?

HIREK:

Szép szavak, tervek, ígéretetek,
Fogadkozások, gyűlések, konferenciák —
És harctereken ömlik a vér.

MÁS:

Termésfelesleg. Tengerbe dobják,
Felégetik, hogy ne legyen olcsóbb —
S milliók hörgik éhenveszünk!
Más és más és mindig csak más

És sohasem az, hogy az elesett,
A megkínzott, a poklok minden
Kínját átszenvedett ember feje fölül
Egy titáni kéz megmarkolta
És letépte a rettegés damokles-kardját...

II.

Halottak napja . . . rádióban
tompán bűg fel a Verdi-rekviem.
Elmulik minden.
Porrá lesz, ami porból való,
élőből halott, színesből fakó.
Erő elernyed, vágy is elpihen,
a tűz kilobban, a fény elalszik.
Születtünk, élünk, meghalunk.
Egyszer sem nyílik szóra ajakunk,
tört fényű tükör lesz a szemünk
s amit egy életen át felmarkolt,
mindent kiejt ellankadt kezünk.
Mert minden elmulik, ami élő.
Igy bűgött, sirt a Verdi-rekviem,
holtak örök nyugváért esengett.
Amint megrázóan szállt a dalos íma,
belecsicssergett egy madártrilla . . .
(Tudtam, hogy fölnt a hanghullámok
ölelkeztek össze pillanatra
és a csicssergés
szomszéd állomás szünet jele volt.)
mégis a lelkem mélyéig hatolt.
Olyan volt, mint angyalkacagás,
üzenet boldog túlvilágról,
kendőlobogtatás vándorok felé,
emberek felé,
felénk, hogy túl a halálkapun,
elmuláskapun, enyészetkapun,
túl a földi kínok kapuján
fölcseng az örök élet dala . . .

SZERETSZ ANYU ?

Öcsivel nincsen sok baj a háznál,
Gyakran órákig nem látni — mászkál
Erre-arra ős Kolumbus-kedvvel:
Neki minden új, amit csak megel.
Sima kavics a játszó udvaron,
Csak ő tudná, hogy mit bámul azon.
Padláson talált ócska pléhdoboz
Öcsinek roppant fejtörést okoz
S eltűnődik a lím-lom közepén:
Mire volt jó, s mi hasznát vehetném ?

De néha csöpp valóján átrohan
Borongós, titkos érzelem-roham,
Szörnyű bizonytalanság-sejtelem,
Arva magánytól riadt félelem:
Egyedül lenni bús senkitlenül,
Érezni, hogy a fészek hidegül,
Kihull belőle mind a tollpuha
S remegve kérdi: szeretsz anyuka ?

(Hogyne szeretné, hisz szeme fénye,
De nem figyel a gyerekbeszédre.
Leköti nagyon a sürgős munka.)
Öcsi ismétli: szeretsz anyuka,
Mind hangosabban, követelőbben —
Hiába, választ nem kap. A csöndben
Csupán a nagy fali óra ketyeg,
A gyerek szem szélén könnycsepp rezeg.

S minden kérdésre újabb könnyzápor
Hull a nagyfelhős szomorúságból,
Míg végre anyu ölébe vonja:
Ejnye Öcsi — szelíden korholja —
Illik a sírás ily nagy legényhez ?
Öcsi már mosolyog . . . mitsem érez
Az előbbi nagy, megriadt félszből
S új felfedező Kolumbus-útra
Frissen kilendül anyja öléből.

Öcsikém, amíg utánad nézek,
 Elgondolom, hogy a gyerekevek
 Meseországát majd mögéd hagyod,
 Mit bánod te, hisz élet tavaszod
 Virágpompás kertjébe érkezel
 S szívkirálynőd szívkirálya leszel...
 Csak gyermekfélsz ne riadna eléd,
 Ne éreznéd a fészek hidegét.
 (Senkitlen egyedülvalóságban
 Bolygnak, bolyongnak ő hányan, hányan)
 E lélekéjbe te sohse tévedj.
 ... És ha mégis ajkadra toluína
 A könnyes kérdés: szeretsz anyuka?
 Öcsike jaj csak lenne melletted,
 Aki anyásan megsímogasson
 S lecsókolja csillogó könnyedet...

VESSZŐFUTÁS

Csak öt nézték, a törékeny asszonyt,
 A költőóriás hitvesét:
 Élég erős lesz vinni, vonszolni
 Sorsának halálos, nagy sebet.

Lesték házát undok féregszemmel,
 Kapuját nyitogatják be-kí,
 Özvegyi fátylát szeptember végén
 A hősi fejfára leveti?

Levert fészekből másba, ujba röppen,
 Fölcsereél-e glóriás nevet,
 Vagy szenvedések máglyatüzén
 Önmagát emészttve eleped.

Mikor a kényszer ökolcsapásán
 Nagy viaskodása megtörött,
 Elindult némán, felemelt fejjel
 A vesszőzők sorfala között.

Sírára, hol a koltói álom
Virágos selymével ráborult,
Örök szégyen bélyegét ütötte
A tévesen ítélkező mult.

De jött valaki csillagos éjjel,
Mikor a holtak álma éled,
Tán ép a költő és csontkezevel
Összezúzta a szégyenpecsétet...

BABA NAGY LÁNY LESZ...

Baba udvarunk szemefénye,
Nincs, aki ne rajongna érte,
Nem több, mindössze másfél éves,
De milyen aranyos, milyen édes,
Midőn az udvaron végigtotyog
S a lakásokba szépen bekopog.
Megérdeklődi kíváncsi kéjjel,
Házi néni hogy aludt az éjjel,
Fájós lábát nem bántja az idő,
A konyhákban ebédre mi fő,
Járt a posta s hozott levelet,
Círmos cica fogott egeret?
Babának okvetlen tudni kell,
Hogy mi történik mindenkivel.
Hazajövőknek elébe szalad,
Az egész gyerek nagy cukorfalat.
... A multkor Olgi új ruhát kapott
S jó kedvében, ég tudja, mi lelte,
A rózsaszínű ruhadarabot
Csöppike Babára öltögette.
Babán a ruha bő volt, hosszú volt,
Két kacsójával mégis tapsikolt:
Nad leánta vagyot ude Oldi?
És hogy tudott hozzá mosolyogni...
Nagylányságának örült módfelett,

Mindenik lakásba betípegett
S mindenütt csengett a kacaja :
Ude szép nad leánta Baba . . .
Honnan tudná szegényke : az élet,
Ez a nagy udvar, ó milyen más,
Hogy benne durvák, rosszak a népek
S ezer könnyre jut egy mosolygás.
Hogy meg kell alkudni szakadatlan...
Baba a rózsás selyem-halmazban
Mindezzel nem törődik, csak nevet,
Kacag, neki még minden új, csodás :
Gyermeklelkű élet-álmodás,
. . . S én, ki a holnaptól mit se várok,
Elkezdlek halkán egy imádságot :
Uram-Istenem, te megteheted,
Hogy megkönnyítsd az életterheket,
Hogy megbékéltess az életarcot.
Hogy elpihentesd az életharcot,
Ha ma nem, sem holnap, sem azután,
De mire nagy lány lesz Babából —
Teremts újat a régi világból....

AMIT NEM TUDOK MEGKÖSZÖNNI...

Uram, köszönöm a kis udvart,
Ahol mint gyermek játszadoztam,
A kertet, hol virágot szedtem,
S hálóval tarka lepkét fogtam...

Köszönöm a tündérmeséket,
A könyvet, az iskolapadot,
A tudásvágyat s a bennem
Valakivé lenni akarót.

Köszönöm a jóbarátokat
És ellenfeleket egyaránt,
Hogy könyökükkel taszigáltak,
Hogy félrelöktek, már az se bánt.

Köszönöm szívem szent tavaszát,
Halk öröm mosolygó perceit,
Szemének égtükröző kékjét,
Redőket simító kezeit.

Köszönöm a mindennapoknak
Megszolgált falatka kenyerét,
Amivel megajándékozol,
Uram, beérem ; nem kell egyéb.

Köszönöm a májusi hajnalt,
Virágpompát, madáréneket,
Oh mindent hálásan köszönök,
Mit életre hívott két kezéd.

Csak egyet nem tudok megköszönni,
Amit adtál, a kincsek kincsét,
A földön mindennél legdrágábbat
Nem tudom megköszönni soha :
Édesanyámnak aranyszívét...

AKI CSAK VÁR, VÁR... EGYRE VÁR

Fia szobájában porszemet se látni.
Mégis ő takarít minden áldott reggel.
Nem engedné másnak. Szellőztet, rakosgat,
Hisz a fiacskája megjöhet maholnap.

Szekrény fogasáról ruhákat cípelget,
Keféli, simítja, kár ne essék bennök.
Majd a polcon rendez, rég így áll a sorja,
Puhamellü ingek habfehérre mosva.

Falról képet szed le, törülgeti, nézi,
Csinosarcu kislány mosolyog szemébe,
Ez lesz az igazi, akivel megosztják
Kettecskén a fia ölelését, csókját.

Este előveszi kedves imakönyvét,
Legelőlső lapján öreg kézzel írva:
Elment tizennégyben, október havában
Ujdonúj, virágos katonaruhában.

Forgatja a könyvet, kiejti kezéből,
Szívéből szakít ki esdő imádságot.
Aztán a szemére álompille lebben,
S megtalálja fiát messzi idegenben.

Én Uram, Istenem, nagy a te jóságod.
Te intézted így, hogy minden áldott reggel
Tizenkét év óta régi rendet tartson
Ez a fiátváró, reménykedő asszony.

Ne higgyen gyász hírnek, szemtanu bajtársnak,
Ha visszajött is már, ki megmaradt élön,
Hanem hogy csak várjon, egy fiára várjon,
Kire idegenben ráborult az álom,
Örök síri álom.

HÁROM TÁVIRAT....

Az első ködös novembere estén,
Mint vijjogó madár suhant át
S karmát szívembe vágva rikoltott:
Fiam, jöjj haza, meghalt apád....
— Csak én tudom, hogy nem hallhatott meg,
Míg élt, se volt más kedvtelése,
Mennyei templom harangszavára
Elindult égi szentmisére.

Téli napsütésben hó szíkrázott
Utcákon, tereken mindenütt,
Mikor megjött a második sürgöny:
Jöjj, Annuskát hétfőn temetjük...
— Nem volt beteg, jaj nem halhatott meg,
Csak a szíve fájt néha-napján

És orvosságért kopogtatott be
A mennyország csillagajtáján.

Aztán tavasz lett. Kís udvarunkon
Vigan kapírgált a sok csibe,
Első osztályban, palatáblával
Vízgára nem megy már Öcsike....
— Távírat jött, meghalt, eltemették,
Kís koporsóban kicsi halott....
Csak én láttam, hogy az ég kertjében
Öcsivel játsztak az angyalok.

Jön még több szüksévu távírat is,
Csontsárga színü papírszelet,
És a tavasz, a nyár, az ősz, a tél
Közülünk egyet el-eltemet...
Míg egyszer, talán nem is sokára
Sürgönyt sehová se címezünk:
Apánkkal, Annussal, Öcsikével
Odafönnt mind-mind együtt leszünk...

A LEÁNYLÉLEK

Lánytestvérem, köszöntlek téged!
Isten keze alkotott szépnek,
Jónak, fehérnek, illatosnak,
Életet másért áldozónak.

Meglátlak — elbujhatsz előlem
Új dívatok álarca mögé,
Új nyomorok száz harca mögé,
Fehér szobád kényelme mögé,
Szűk vackod ezer nincse mögé,
Sírjál, vagy neved, az egyre megy,
Én meglátom a lelkedet.
Elbujhatsz szürke irodában,
Gyerekszívajos iskolában,

Fülledtszagu munkateremben,
Ég a dolog serény kezében,
Mert kell a pénz, ó hogyne kéne,
Várja anyácska, kis testvére.
Apa, bátya is otthon ülnek,
Szerszámtalan, üres kezüket
Munka felé hiába tárják,
A te kis fizetésed várják
S te gépeled a leveleket,
Tanítsz iskolás gyerekeket,
Varrsz ruhát, készitesz kalapot,
A mások gyerekeit altatod,
Árulsz gyümölcsöt piactéren.
Tudod már, hogy munkád nem szégyen,
Mert sorsod a mások sorsa lett
S közben készíted a lelkedet
A nagy, szent élethívatásra :
Puha, meleg fészekrakásra.
Nem félsz világvihar szelétől,
Gondlídércek csúnya szemétől.
Jövődbe nyitott szemmel nézel,
Megelégszel barna kenyérrel,
Nem kérsz tanácsot senki mástól,
Csak a szívek Királynőjétől,
A boldogságos Szüzanyától.

Ilyennek látom én a lelked,
Isten keze formált nemesnek,
Szépnek, fehérnek, illatosnak,
Életet másért áldozónak.
Légy drága tavasz, üde virág.
Ha ilyen vagy, más lesz a világ,
Megújul, gyógyul, újjáéled ;
Lánytestvérem, köszöntlek téged !

A LÁTHATATLAN KÉZ

Folyóiratban novellák traccsoltak,
Versek rimei csengetyűztek,
Képek: idegen tájak, új napsütés
Napi gondomtól messze űztek.

De ní-ní, az egyik betüablakban,
Mindegy, hogy kit ábrázolt a kép,
Miniszternek tán vagy főpapnak roppant
Méltóságteli tekintetét.

Pajkos kéz a komor orr alá — ó, ó —
Hetyke bajuszkát kanyarított,
Tetterő, hatalom, fő-főúriság
E két vonásra mind oda volt.

.... Én Istenem, ha nyomorult földünkön
Láthatatlan kéz járna körül,
S az emberarcok torz vonásaira
Új színeket rajzolna fölül.

Ravasz diplomata és pénzemberek,
Kalmárok, ügyvédek, katonák,
Dáriuskíncsen remegve kuksolók
És csonton rágódó páriák,

Éhbérért dolgozók és munkanélkül
Éhezők, hívők, hitetlenek
S kik aknamunkával régi kulturát
Felrobbantani ígyekszenek:

Köztettek jár és mindenki arcát
Kiszépiténé Istenképre,
De az ember állati, durva ökle
Ráüt a láthatatlan kézre ...

Emlékezésem vetítógépén
Harmincévet visszaforgatok
És fölépitem a kis házikót,
Mellérácsolom a patakot.

Az udvart apró macskakövekkel
Módosan újra kikövezem
És a kertünket láncfűvirággal,
Boglárkával sűrűn bevetem.

A közepébe kicsi gyerekek
Pirospozsgás arccal beállok,
Lovasdi kéne, hát a szomszédba
Sanyi lovamért átkiáltok.

Jön a Sanyó és vele a Jóska,
Készen is áll a kettős fogat ;
Ej no . . . mi történt, az udvar felől
Az édesanyám hív, hívogat.

Vendégek jöttek s míg ölelve kér,
Szemében örömlángok gyulnak :
Mondd el, fiacskám, szépen a verset,
A tanut és Pató Pál urat.

Ajkamon gyorsan strófák peregtek,
Dobbant a ritmus, csengett a rim,
Magamban durcásan keseregtem
Az elrontott játéklovasdin.

Aztán hogy nőttem s a szívem hurján
Halkan megcsendült a rim, a dal,
Anyám szemén a drága csillogás
Az volt a siker, a diadal.

S mondom a verset, hogy körülöttünk
A csend ne legyen dermedt, halott
Hosszu évekre, ki tudja hányra,
Mikre a lovasdink félbeszakadt,
Mert a sorsunk meglátogatott . . .

IMÁDSÁG A PÁSZTORKERESŐKÉRT

Uram, köztünk sok a kerge juh,
Kiknek nem fáj a tüskeseb,
Kiknek minden gondja csupán az,
Melyik legelő füvesebb.

Akik nem bánják a holnapot,
Ha eleget ettek mára,
Kiknek nem kell a pásztor s nem kell
Kolompok útmutatása.

De Uram, vannak báránylelkek,
Pásztorkereső szelídek,
Kiket rémít a sűrű bozót
S testüket tüske vérzi meg.

Ezeket ne hagyd el ó Uram,
Ha találják utvesztőket.
Hajolj le érettük kegyesen
S öleld szent szívedhez őket...

ILYENEKÉ A MENNYORSZÁG...

Szeretem a napsugarat,
Ha széthull a mindenségen,
Szeretem a virágszálat,
Fű bársonyát selymes réten.

Szeretem a kis madárkát.
Istent dicsér dalos ajka,
Kalásztenger ring a földön,
Áldott kenyér terem rajta.

Szeretem a forrás vizét,
Erdő szelíd, hűvös árnyát,
Szeretem a jó Istennek
Tündéerkertnél szebb világát.

De mindennél százszor jobban
Szeretem a gyermekeket,
A szemükben, a szívükben
Isten drága lelke lebeg.

Szebb holnapok virágai,
Bennük csupa béke, jóság,
A legszentebb Gyermekek mondta:
Ilyeneké a mennyország...

Szeretlek, mert szebb vagy mindenki másnál,
Szeretlek, mert a hajnal pírja,
Szeretlek, mert a rózsza szirma,
Szeretlek, mert az ég selymes kékje
mind elfakul, hogyha rád nézek.
Szeretlek, mert Te vagy az ígélet.
Szeretlek, mert Te vagy az élet,
Szeretlek, mert jó vagy, kegyes, anyás,
Szeretlek, mert te vagy a vigasztalás.
Szeretlek, mert sajnálsz, ha elesem
és rám mosolyogsz kegyelmesen.
Szeretlek, mert ha nyomorultul bántlak,
nem fordítod el rólam orcádat.
Szeretlek, mert Te vagy a Szeretet.
Szeretlek, mert Te vagy a Tisztaság.
Szeretlek, mert Te vagy az Irgalom.
Szeretlek, mert meghallod panaszom
s nem hagysz magamra lélekvesztőn,
Szeretlek, mert hogyha vérem lobban,
Te intesz felém megbocsátóan
s hívsz, hogy bánatom könnyét eléd ejtsem.
Szeretlek, mert segítsz, hogy megfejtsem
a célt, amiért élnem adatott.
Szeretlek Téged, csodák Asszonya
s büntipró lábad elé omolva
Kérlek, könyörgöm hozzád ezerszer:
hítványságomért most se vess el,
Senkitlen árván ne hagyj bolyongni,
csalóka fények után loholni,
beleszedülni undok bűnörvénybe.
És ha Istenharag ostorverése
vért csíkoz rajtam gőgömért,
(ó nekem nincs más érdemem,
csupán az, hogy szeretlek nagyon)

Somlyói Mária, Te csodás Asszony,
Bánatom könnyét mind eléd ejtem:
Könyörögj értem . . .
Könyörögj, hogy vétkes-hiába ne éljek,
hogy ne hulljanak rám csüggedés-éjek,
s hogy mindig szeresselek s mindig szeress:
Könyörögj... könyörögj... könyörögj értem..

MÁRIA — ÉDESANYÁNK . . .

Ha láttam lányt várni sorsbeteltét
Úr szolgálójának alázottan,
Mária — rád gondoltam.

Ha láttam anyát, bölcsőt ringatót
Szegényes hajlékban is boldogan,
Mária — rád gondoltam.

Ha láttam asszonyt, irgalmas kezűt
Osztózni másokkal jóban-rosszban,
Mária — rád gondoltam.

Ha láttam özvegyet, kinek ölén
Egyfia feküdt sápadtan, holtan,
Mária — rád gondoltam.

Rád gondoltam és könnyem kibuggyant:
Te tiszta voltál, mi tisztátlanok vagyunk,
Te büntelen voltál, mi bűnösök vagyunk,
Te jó voltál, mi rosszak vagyunk,
Te szerettél, mi csak gyűlölünk,
Te alázatos voltál, mi gőgösek vagyunk,
Te imádkoztál, mi káromkodunk,
Te szenvedtél, mi gyönyört kergetünk.
Te áldott vagy, mi átkozottak vagyunk,
S mégis gyermekeidnek hívsz minket.
Nem veszed le rólunk oltalmas kezed,
Isten irgalmát reánk leesded,
Mert édesanyánk vagy — Mária . . .

ALVERNA.

Az erdélyi Alverna felszentelésének ötödik évfordulójára.

Lehetnek hiveid, kiknek itten
Jobban esik a halk imádság
S közelebb érzik magukhoz Isten-
Kegyelmes szíve dobogását.

Jöhetnek kíváncsiak, kik benned
Ujszerüt, rendkívülit látnak,
S lurdi barlangot, Ferenc oltárát,
Mindent apróra megcsodálnak.

Vannak, akik a város lármája,
Zsívaja elől menekülnek.
Itt a háborgó élethullámok
Isten-békévé csendesülnek.

Alverna, én már öt éve vagyok
Alázott lelkű, hü vándorod.
Jártam a híuság hegycsucsait,
S bennem is gyönyörök vágya forrt.

Én is azt hittem, mindent kiélni,
Nincs ennél igazibb bölcsesség,
Nyolc boldogságnál több kellett nekem,
És a több se volt sohse elég.

Alverna, öt éve járok ide
Megcsókolni földed szent porát.
Most már tudom, megtanítottál,
Hogy mi a legnagyobb boldogság.

Mig széttárom fáradt karjaimat
S csodavárón nézem kék eget;
Te Krisztus öt vérző szent sebének
Stigmáját lelkembe égeted.

Hívtál halk, csillagnéző éjeken
S szíved szent örömben dobogott,
Mikor Jézuska ajándécul
Angyalkéz karjaidba dobott.

S eltűnődtél: csillaglélék leszek,
Ki népeket jászolhoz vezetek?
Vagy királyi lélek, ki zord uton
Fárad, hogy bölcső elé boruljon?

Vagy egyszerű pásztor, nyers, tudatlan,
De kinek szíve alázat-katlan?
Vagy trónját féltő Heródes-lélék,
Ki megfojtana Messiáséltet?

Te most is figyelsz remegve, őrzön
Minden vonást lélekarcomon
S én keresztethordozó lelkeimmel
Imás ajkadat megcsókolom...

Az ő haja is ép ilyen tehér,
Mint te vagy szállingó hópihe
És apró öröm, ha néha éri,
Mint te, úgy olvad el a szíve.

Szent estéje most óh milyen árva,
(Ajándékosztó volt azelőtt.)
Angyalfiával derítik kedvét,
A multba suhanót, könnyezőt.

A régi, meghitt karácsonyesték
Emléke mind-mind köréje gyűl
S öregbetűs, nagy imakönyvével
Csöndes kis szobába menekül.

Istenhez küldött halk imájában,
(Óh bizton meghallják odaát)
Üzen a lelke jobbik felének,
Kíván nyugalmas, szent éjszakát.

Fölülről, ahonnan hull az áldás
És égi vigasz mindenkire,
Játékos vidám kergetőzéssel
Kiömlik a sok-sok hópihe.

S mikor éjféli misére indul
Az őszhaju asszony, az anyám,
Mint üzenetre jött égi válasz,
Egy a sok közül
Rátapad s elolvad ajakán...

Bánatországbán élt egyszer egy ember,
Kínek a lelke csuda szép volt, jó volt,
[Lélekszépség, jóság ugyan ma kínek kell]
Jaj, körülötte csupa jég volt, hó volt,
Köd fojtogatta, közöny dermesztette,
Irigység-varjak károgtak felette.
Szeretet napja sohsem sütött rája,
Jó szóval senkisem szólott hozzája.
Bánatországbán így élt egy bús ember.

Éhes-didergőn mégis mindig várt, várt
Tavaszt, verőfényt, virágot, napsugárt,
Dalos madárkát, tarkaszárnyu lepkét
Roggyant lábai szívesen kergetnék.
Apró kavicsot drágakőnek nézne,
Nem áhitozna méhekhordta mézre,
Csak amit a fa magából kiperget.
Szegény, bús ember várt, várt mint a gyermek.

Bánatországba egy angyalka tévedt,
[Hidd el kicsikém igazi mesémet]
És a bús embert nagyon megsajnálta,
Kibuggyant könnye bánatföld havára.
S hallga, nap sütött rideg, téli tájra,
Jégkéreg széthullt millió szilánkra,
Hó is elolvadt, a köd is felszállott,
Öreg télapó gyorsan odébb állott.
Csipogott, csicsergett vidám madárdal
S angyalka könnyétől a föld tele tellett
Tavaszüzenettel, drága hóvirággal...

Világ réme messze űzött,
Vércse karma vágott, tépett,
Mondd még élsz-e bűgök mélyén
Fehér galamb, fehér lélek.

Riaszt még a víharkorbács,
Gyötrődések éjszakája,
Fekete kín, fekete vér,
Fekete jaj síkoltása?

Tűzokádó kráter szélén
Keringnek-e táncos párok,
Üvöltnek-e tivornyázó,
Fehér bőrű indiánok?

Vagy nem! Mégse szédült bele
Kábult aggyal, roncsideggel
Ördögásta pokolmélybe
Holtrafáradt mai ember.

Bontja szárnyát valahol már
S fölröppen majd, csak higgyétek
Békederős, imásboldog
Fehér galamb, fehér lélek...

JÉZUS SZIVE . . .

Egyszer az alkonyuló eget
Hatalmas Istenszívnek láttam,
Mely égön, lángolva lebegett
Az estbe hulló félhomályban.

S a szívben (jaj, ily szörnyü képet)
Tövisek milliója állott,
Minden uj bűn, minden uj véték
Nyomából uj vércsöpp szivárgott.

De láttam, hogy az éhezőnek
Falatot szeltek friss kenyérből,
S az égrenéző hálakönnyek
Tövist huztak Jézus szívéből.

Láttam gyermeket, imás ajka
Estharangszóra fohászra gyult,
S egy tövis a sok millióból
Jézus szívéből ismét kihullt.

Láttam, ki nehéz gondkeresztjét
Hösi lélekkel bátran vitte
S nem érezte egy túske hegyét
Jézus lángoló véres szíve.

Jézusom, a Te szent szívedbe
Én is ezer büntövist szurtam,
Engedd meg ó, hogy mind az ezret
Zokogó lélekkel kihuzzam.

Álom volt... mert valóságban
 Ily szépet még sohse láttam.
 Fenyő nőtt a völgy öléből,
 A föld kellős közepéből.
 Nőtt a felhők pereméig,
 Felnőtt a csillagos égig.
 Tetején a sugárkéve
 Betlehem szent csillagfénye.
 Körülötte angyalszárnyak
 Halk suhanva körbeszálltak,
 Ezüst csengőn csilingeltek,
 Glóriázva énekeltek.

S az emberek, a föld népe,
 Mint a bölcsek réges-régen,
 Mindenünnen utrakeltek,
 A szent fához sereglettek.
 Békés szívvel, dalos ajkkal,
 Örvendező hódolattal
 Köszöntötték a Kisdedet,
 A megváltó Szeretetet.
 Csillagfényes, magas égből,
 Édes anyja szent öléből
 Áldást hintett a világra
 Jézus szelid mosolygása.

Álom volt... mert valóságban
 Ily szépet még sohse láttam.
 De a földön áldás lengne,
 Hogyha minden ember szíve
 Betlehemí jászol lenne...

Állj az élen, kullogj utolsó sorban,
Egyszer elvegyülsz a földi porban
És marék hamu leszel csupán.

Jólét vegyen körül, vagy uccasarkon
Tengődj, mint veréb irgalom-magon:
A hamu egyforma szürke mind.

Palota, kunyhó volt itten lakásod,
Szolga voltál, vagy szolgáltak mások:
Hamudtól majd hiába kérdik.

De idők telten a fény mind kilobban,
A vén föld szíve utolsót dobban
S felhők kárpítja szertenyílik:

Minden maradék hamut, mely lelket hordott,
Bárha négy világtáj felé porlott,
Megismer, fölvesz s életre melenget
Isten bűnöket bocsátó keze . . .

Meghajtom mélyen dacos fejem
S míg rá hamut hintnek szent kezek,
Alázottan suttogom: Uram,
Tudom, hogy por és hamu leszek.

Tudom, hogy egyszer fény és árnyék,
Ég és föld előttem összefut,
És a sír szélén, bármilyen volt,
Véget ér egyszer az életút.

És akkor számonkéréd tőlem,
Hogyan, miképen sáfarkodtam.
Kincseket adtál — megőriztem,
Vagy könnyelműn elpazaroltam?

Ítélj, Uram, mert bűnös voltam,
Gyöngé, gyáva, esendő ember,
Óh ha akkor megvigasztalnál,
Főlemelnél szent kegyelemmel.

Letörölnéd bánatom könnyét,
Megsimogatnád a lelkemet,
Fölsíkoztanék örömömben:
Bűnös voltam, de szerettelek...

Atyám... tudom... az óra elközelgett.

Látom... Iskariót már erre tart poroszlók gyáva csapata élén.
Kezükben kötél... gonosztevőt keresnek.

Engem keresnek... ki vakokat látókká tettem... siketnek, némának visszaadtam a hallás és beszéd gyönyörűségét... meggyógyítottam a bénát és inaszakadtat... a bélpoklost megszabadítottam tisztátalanságának kinjaitól... a halottat föltámasztottam és ami mindezeknél ezerszer több: fölemeltem elesettségéből a lélek nyomorultját.

Gonosztevő vagyok-e mégis atyám? A te fiad... de ember is... husból és vérből alkotott.

Egyedül gyötrődöm elhagyottságom éjszakájában és rámvigyorog a félelem szörnyetege.

Látom a testemen vérsíkot hasító korbácsot... a koronává font töviságakat... a gúny bíbor palástját... az elámitott nép ajkáról rámfröccsent szennyet... kínok keresztjét... az élő husomon átverődő vasszegeket... a szívemet kereső lándzsát.

Atyám, sok ennyi kin még gonosztevőnek is.

Ha lehet, vedd hát vissza tőlem a keserűségek telí poharát.
Ha te akarod, elmulik tőlem az.

Ne ródd fel mégse az én gyöngeségemet... vállamon világok bűne... bűnök mérhetlen súlya... emberi gonoszság bírhatlan terhe... Elvettem tőlük, hogy fölnyissam az irgalom szemét és a könyörület simogató kezét fölszabadítsam.

Kell az én vérem az embereknek eltékozolt vérük helyett... az én piros vérem fekete, alvadó vérük helyett... az én tiszta vérem fertőzött, megromlott vérük helyett.

Kész vagyok, Atyám az utolsó csodatételt... a legnagyobbat, a legistenibbet végrehajtani... csak arra kérek, hogy mellettem maradj, ... a lelkemmel, mely öröktől fogva a te lelked is. Adj erőt, Atyám a lélek győzelmének csodájához.

Akkor, bíborpalástomról visszapattan a gúny.

Megtörtségemben is törhetlen leszek.

Ég és föld közé kifeszítve Isten és ember közötti békesség piros pecsétje leszek.

Halálomban is élet leszek.

Legyőzöm a halált és mindazoknak halálát, akikben megfogant a hit.

Kész vagyok, Atyám! Mert nem lehet más akarat a tiednél.
Jöjjön a Názáretit kereső Iskariót... vígyoroghat rám a
félelmek szörnyetege... tengerek vize háboroghat, a
föld megrendülhet és összeomolhatnak a hegyek.

A világosság fénye kilobbanhat.

A bűn karma fojtogathat lelkeket,

Meghalhat, ami élő.

Vissza nem rettent sem ég, sem pokol, mert az történik,
amit te akarsz.

Atyám...

PILÁTUS.

Előtte áll némán, főségesen,

Megostorozva is királyin.

Nem volt gaz bűne, enyhe vétke sem.

Pilátus látta: a vének orcáin

Gyűlölet izzik s vérért kiáltnak,

[E tétova ítélkezön kívül

Nem volt védője Ember fiának.]

Elő a pálcát, törd szét fölötte,

Császár barátja, mit habozol?

S a tétova törvénykezőre

Símogatás hull Krisztus-szánalomból.

Mert szánta a pálcátörő kezét,

Melynek gyávaságát nem mosta víz le,

Nem mosta vér le,

Nem mosta könny le.

Ezt a gyávaságot világvégezetig

Megemlegetik.

FELTÁMADT AZ ÚR.

A természet tavaszi hozsannát zeng.

Bomlik a rügy... csicsereg a madárajak... zsendül a vetés.

A föld fagyott kérge szomjasan issza a nap melegét, a fény-
esőt... és éléd, él minden és hozsannát zeng a mo-
solygó ég felé.

Csak az emberek szomorúak, csüggedtek.

Arcukon gyötrelmek torz vonása... Agyukon bizonytalan-
ság kábulata... kezükön tehetetlenség béklyói.

Ki szeretnének jutni rémségek labirintusából, de akarásuk,
nekilendülésük megtorpan.

Nem találják az ösvényt, mely kivezetné őket nyomoru-
ságuk poklából.

Mintha minden eddig élő bűnének terhét cipelnék vállukon...
mintha arra ítéltettek volna, hogy ne találjanak meg-
nyugvást, enyhületet... megértő barátot, bátorító
szót... csak egyedülvalóságukban emésztődjenek...
élettelen élet nyomorultjai legyenek.

Embermilliók indulnak új teóriák, új jelszavak felé.

Embermilliók ökle fenyeget az égre és millió ajkon üvölt a
káromló szó: nincs Isten... nincs égi Hatalom...
nincs Gondviselés... nincs örökkévaló Élet.

Nem látják az égen a felhasadó hajnalt.

Nem hallják a természet tavaszi hozsannáját.

Vakon bámulnak a sziklasír üregébe... ahonnan fölcseeng
az élet ígéje: „Békesség nektek... ne féljetelek...”

Nélküle nincs tavasz, nincs élet, nincs öröm... nincs fény...
nincs világosság.

Tamástestvéreim: lássátok, halljátok, higgyétek...

Feltámadt az Úr...

LÉLEKVÁRÁS.

Visszatért Ahoz, aki küldötte...

Fény a Fényhez... és ismét elsötétedet az Olajfák hegye.

Erő az Erőhöz... és félelem maradt a tizenkettőben, aggódó remegés, egyedülvalóság, elhagyatottság.

És kábult elméjükben összefolytak három év ígéi, a példabeszédek, a csodatettek.

Hiszen Ő volt a Mester és ők csak tudatlan tanítványok.

Nem hallják többé szavának édes zenéjét, nem látják többé szívek mélyén kutató szemének sugarát, nem táruznak többé föléjük áldó karjai, amióta fölemelkedett az Olajfák hegyén és mind inkább eltávolodva eltűnt az ég felhőiben.

A félelem ismét úrrá lett fölöttük, mint a nagypénteki gyász éjszakáján.

A legfiatalabb köztük, Mátyás, kit az áruló helyébe választottak, Péterre, a legidősebbre nézett, mintha biztatást remélne tőle.

Péter vállá meggörnyedt a rárakott megbízatás súlyos terhétől és visszanező szemével várakozást parancsolt.

Várni... várni... dehát meddig? Míg a zárt ajtókat betöri a Messiástvesztő csöcselék?

Árvánál árvábban, elhagyatottnál elhagyatottabban, szent ígék örökségével gazdagon — s mégis koldusszegényen virrasztották a várakozás éjszakáját, mert elhagyta őket a Mester, aki csüggedésükben bátorító, kishitükben hitetlélesztő, kételyeikben megvilágosító Uruk volt, aki alázatában mégis lemosta lábaikról az út szennyező porát.

Együtt voltak: magukra maradt nyáj... Kezüik imára kulcsolódott és felfohászkodtak az Atyához, aki a mennyben van és akinek akaratából tért vissza, aki azért küldetett, hogy elvegye a világ bűneit.

Megteltek várakozással...

És hirtelenül heves szél zugása támadt az égből...

Tűz omlott alá és apró lángnyelvekké oszlottan szállt mindenikükre...

Megteltek tüllel, a Lélek tűzével...

Sokaság gyülekezett ama ház köré és a tizenkettő szívéből
elköltözött a félelem.

És Péter a többiekkel kiment hozzájuk és szólottak kinek-
kinek az ő nyelvén, amelyben született:

Testvérek — mondták — sirassátok bűneitek undoksá-
gát... Ime eljött a Lélek... lássátok meg a Tűz fényét
és fogadjátok az Igazság örök ígért...

Eljött a Lélek: a bölcsesség Lelke, az erősség Lelke, a tudo-
mány Lelke, a jámborság Lelke, a szent félelem
Lelke...

Lángolt a tűz és a tudatlan tanítványok bölcs tanítókká,
az egyszerű halászbemberek ígehirdető apostolokká let-
tek... Krisztus bizonyágtevői.

Akikre először szállt le a Tűz... a Lélek...

A LEGFORRÓBB SZÓ.

Izzhat érzések máglyatüzén
S ajkabuggyanhat mint forró láva,
Melengethet anyaszívet,
Kedvesszívet, Istenszívet,
Mihelyt kimondjuk,
Hamvad tüze, kihűl forrósága.

A legforróbb szó bennünk izzik,
Ajkunkra nem tolul, csak mint a rab
Dörömből szük börtönfalán
S tavaszi hajnalon talán
vagy őszi alkonyon
Szívünkkel együtt halkán kiszakad.

VALAHOL MESSZE, MESSZE LENNI...

Kulturátlan ósvadon mélyén
Csupán a csönd csodacsengőit
Hallgatni behunyt szemekkel...
Nem élni ebben a vad iramban,
Nem szívni ezt a levegőtlen
Gáz, korom és porülte levegőt...
Nem hallani gépek zakatolását,
Rikkancsok véres szenzációit,
Nem nézni reklámok vakító fényét.
Elrejtőzni torz vonalak elől,
A képmutatás elől, a hazugság elől,
A ránkerőszakolt boldogság elől.

Elrejtőzni valahol messze.
Ahol a csönd csöngeti csodacsengőit...
És nézni a földet: fűszál nő rajta,
És nézni az eget: felhő úszik rajta...
Hegyek fönségét, völgyek alázatát
Magunkba szívni...
És kitakarni az életsebeket...
Meggyógyulni, újjászületni,
Felujjongani kacagó örömmel
S belekiáltani a végtelenségbe:
Béke... béke... béke...

NEM VAGYOK OLYAN. MINT A TÖBBI

Az én szemem más, nem olyan, mint a többi —
Millió szem hiába néz az égre fel,
Millió szemnek az ég csak selymes, kék lepel...

Az én ajkam más, nem olyan, mint a többi —
Millió ajak csak cicomás díszkapu,
Alattuk szürke szavak üres kocsija fut...

Az én fülem más, nem olyan, mint a többi —
Millió fül csak durva hangokra éhes,
Millió fülben nincs antena halk zenéhez...

Az én szívem más, nem olyan, mint a többi —
Millió szív a fáradt, vak zongorásnak
Csak rozoga, törött billentyűs zongorát ad...

S talán mégis sokkal jobb volna
Szótlán csend a szívem hangszerében...

Hogy ne volnék más, hanem olyan, mint a többi —
Én az örömcsókot, a bánatbílincset
Mindenkinél százszor jobban érzem...

Megtépték a sírató köntöst és fejük bánat hamuját hordta...
Ajkukon szüntelen mormogott a jeremiád: Elvégeztetett...

Mi lesz velünk... Miért hagytál el Uram?

Lelkük néma gyász halottas háza lett.

Mi lesz velünk... és nézték a földet, hol vércsíkos teste megaláztatott és feléje habzott a kínpohár... hol fáklvás poroszlok lépteit nemrég döngtek a kert alvó fái között...

És nézték a földet, ahol elcsattant a gyalázatcsók, ahol rátámadt a gyűlölet sziszegő nyelve... még ott hevert a nád, a bíbor, a tövises koronája, miknek a gúny rendezett hahotás ünnepséget...

A sziklasírt nézték, a mozdulatlan fekvő halottat...

Nézték a földet és nem mult az éj... mintha ezer éjszakát forrasztott volna egybe az úrrá lett félelem... És az eget nem nézte egyikök sem...

Pedig az ég alján lobbant a fény, megsuhant a fehér angyalszárny... A pecsét összerpedt, a kő odébbgurult s a sziklasír üregében mozdult a halott. Millió örömmadár csicsergő állelujába kezdett.

Síró emberszivekben elhallgatott a jaj s könnyharmatos szemek néztek az ég felé... Feltámadt a hit... örömmé vált az öröm...

A Fény diadalmaskodott a sötétség felett...

A Szeretet a gyűlölet felett...

Hajnalodott...

Uram — sok nekünk a régi parancs,
Erőtlen, gyarló emberek vagyunk.
Kísértő úton akaratumk
Ezer bűnbe botlik — elesünk,
Jóra vágyunk, s mégis rosszat teszünk.
Vedd vissza, Uram, a kőtáblákat
És könnyebb parancsot adj nekünk...

Míg a lelkek Mózes a hegyen,
Menydörgés szavu, villámlásszemü
Úrtalálkozó széttárta eget
Ölő karjait, hogy leimádkozzon
Könyörülő kegyet
És uj táblára véssen dörgő szózatot:
„Ember, szeresd a véredből vért,
Testedből testet — embertársadat,
Szeresd mikép magad!“
Lenn föltámadt a régi bálvány...

Haláltánc részeg örömébe
Ájult az élet.
Hiába futott a hegylankán le
Egyetlen egy paranccsal a lélek.
Mire leért — eltűnt az álom...
Az ember Istennel szembeszállón
Felfenygetett az égre öklével:
„Nem kell parancs, nem kell üdvösség,
Nem kell túlvilág, nem kell holnap —
Ma kell! Örjítő, izzó, véres,
Eltékozolt gyönyörök vad Má-ja...

S cserepekre tört szét a tábla...

A SZIV.

A gherlai Közgyűlés 25 éves jubileumára.

Mennyország napfényes kapujában
A szívek utra készen álltak,
Izzón, dobogva az Életadó
Legfelsőbb parancsára vártak.
És jött az Ur s kegyelmes kezével
Megsimogatta mindeniket:
Te a tudós tudását dobogjad.
Te a hívőben a szent hitet.

Benned a hős bátorsága izzon.
A te vérted alázat legyen.
Te meg a hűséget el ne feledd
A föld porában egy percre sem.

Benned a türelem ne fogyjon el.
A terhed legyen bármily nehéz.
És szép sorjában mindenik szívre
Rásimogatott az Istenkéz.

Legutolsónak a nagy csapatban
Halk szavu szívecske dobogott:
Uram, ha kegyes lennél — könyörgött —
Ha lehet, én itten maradok.

Én a föld vásári zajánál
Ég csendjét sokkal jobb szeretem,
Engedd, hogy drága angyalszívekkel
Játszam a csillagos szőnyegen.

Az Ur megszánta halk pihégését.
És szent Szívéhez emelte őt.
Menj, a földön egyre többen lesznek
A ruhátlanok, az éhezők.

Egyre több lesz a könnyezők száma.
S a mosolygóké mind kevesebb.

Magasztos küldetés vár a földön
Begyógyítani életsebeket.

Visszaadni reménységét annak,
Kit sorsa durván földre teper,
A kincsed — ne félj — nem vesz el soha,
Menj bátran, te a jóság leszel.

A jóságszív, hogy itt él közöttünk.
Bennünk, annak huszonöt éve.
Jaj minden könnyet le nem törölhet.
S nem lel irt minden szenvedésre.

De talán többet is szétszotogat,
Mint amennyi telik kincseből.
S az Ur, a végtelen égi jóság
Áldást küld rá a fényes égből...

A TŰLVILÁG ELŐSZOBÁJÁBAN

Levetjük egyszer testruhánkat,
S mielőtt az ég termébe lépünk,
Felakasztjuk az előszobában
Az egyforma, sápadt testruhákat...

Leporlik rólunk színes festékünk,
Amit rákentünk kérkedőn,
Amivel másokat túlkiabáltunk
S ha keresnők, melyik a kabátunk —
Nem találunk meg a hosszú sorba',
Mind olyan egyforma...

De lelkünk meztelenségében
Kiválik millió közül,
Mikor bírása elé lép
Bátortalanul, egyedül...
Vonásaira félelem ül ki —
Innen nem lehet elmenekülni...
Itt nem lehet a csunya foltot
Eltüntetni szépítő szerrel...

Mert testruhánkat levetjük egyszer,
S nem marad rajtunk csak az örök,
El nem titkolható,
Nemesen fénylő, vagy rémesen síkoltó
Tetteink hosszú gyöngysora...

SZÓLALJ MEG, ORGONA!

Ma ördögsípok visítanak, üvöltnek,
Ma ördögekacajok hahotáznak,
Ma öklöket ráznak kába örültek,
Vakmerő eget, Istent gyaláznak,
Pokolzsívajban elkábul a lélek.
Fület siketít vad zenebona.
Szólalj meg orgona...

Szólaljatok meg mind bugó orgonák,
Konduljatok meg hívó harangok,
Apróka csengők csilingeljete:

Zengjétek, zugjátok, harsonázzátok,
Hogy van Isten és vannak emberek,
Van még becsület, ártatlan lélek,
Van még imás ajk, erényes élet.
Van még hit, élő, Istenben hívő,
Van még remény szebb holnapot derítő,
Van még szeretet nyomort enyhítő,
Ha kevesen is, vagyunk még néhányan,
Kik az élettenger bösz viharában,
Vértanu hősként bátran megállunk,
Akik nem bálványt, Istent imádunk,
Csengők, harangok, bugó orgonák,
Harsogjátok túl a pokolzsívajt,
Szárnyaljon egekig magasztos ének:
Isten, te magasztos, örökké való,
Gondviselő Ur, dicsőség néked!

Szólalj meg orgona...
És el ne némuljon sohse szavad.
Kérj, könyörögj, ostromolj eget,
Hogy pünkösdi lelke szétáradjon,
S szent tüzre gyujtsa hívő lelkeket.
Szólalj meg orgona
S építsd, munkáld, hirdesd
Az igazak istenországát...
Hirdesd az országot, melynek határa

Nagy világmindenséget átölel,
S trónján az ül, ki egyszer mindeneket
Igaz bíróként itélni jön el.
Hirdesd az országot, melynek zászlaja
Hófehér lelkek áhitata,
Melynek címere vérző istenszív,
Országot, mely a földön kezdődik el
S örök életre végtelenbe hív
És zengjed földi zajt tulharsogón
A jóság, a szeretet diadalát...

Mael Ferenc művei :

- ✓ Almok, versek. (Elfogyott.)
- ✓ Putifárné : Kisregény. 20 L.
- ✓ Pirkad az égaj, versek. (Elfogyott.)
- ✓ Missa solemnis, versek. 20 L. —
- ✓ A kereszt fényében, szinmű 30 L.
- ✓ Végén csattan az ostor, elbeszélések 5 L.
- ✓ Ünnepi Szavalókönyv 30 L. —
- ✓ Gyermek szavalókönyve 15 L.
- ✓ Könnyvirág, elbeszélések 60 L.
- ✓ Második ünnepi Szavalókönyv 20 L.

Megrendelhetők a Katolikus Világ kiadóhivatalában Cluj, Str. Franciscanilor 1.

Művelődési körök:

Általános körök (Előzetes)

1. Magyar nyelv és irodalom 20 f.

2. Történelem és földrajz 20 f.

3. Természettudományok 20 f.

4. Képzőművészet 20 f.

5. Városi élet és közélet 20 f.

6. Helyi Szakiskola 20 f.

7. Gyermek- és ifjúsági körök 20 f.

8. Könyvtár és olvasmányok 20 f.

9. Művelődési körök 20 f.

Művelődési körök a Kálvária úti iskolában

(alább a 2. sz. táblázatban)

CLUJ
STR. UNIVERSITĂȚII
8.

© 1980 Tipografia Gloria

OSZK

